

25 VUOTTA METRON MATKASSA

Markku Kuusela

Uskottava se on. Kyllä siitä tosiaan on 25 vuotta, kun presidentti Mauno Koivisto käynnisti virallisesti Helsingin metrolinjan leikkaamalla sinivalkoisen nauhan Rautatientorilla 2.8.1982. Vasta-avattu maailman lyhin ja pohjoinen metro herätti käyttäjissään ristiriitaisia tunteita. Liityntäliikenne kangerteli, ja lippuautomaatit, rullaportaat ja hissit aiheuttivat tottumattomille matkustajille ongelmia. Kun bussiyhteydet saatiin toimimaan, paranivat myös käyttäjien arviot. Nykyisin matkan sujuvuus saa kyselyssä asiakkailta kiitettävän arvosanan.

Asiantuntijoiden visiot valtaisasta väestönkasvusta olivat käynnistäneet keskustelun metrosta jo syksyllä 1955. Keväällä 1963 valmistui suunnitelma, joka käsitti 86,5 kilometriä naapurikuntiin ulottuvaa metrorataa

ja peräti 108 asemaa. Vuonna 1969 päätettiin kuitenkin rakentaa vain yksi raskas linja, joka käyttäisi samaa raidelevyettä kuin VR:n junat.

Metrotoimisto aloitti metrovaunujen kehittelyn yhdessä Valmet Oy ja Strömberg Oy:n kanssa. Tavoiteltiin tekniikkaa, joka kestäisi Suomen talven erikoisolosuhteet ja olisi modernia vielä parin-kolmenkymmenen vuoden päästä. Näin tapahtui, ja vielä 2000-luvun alussa Helsingin metro oli nykyaikainen verrattuna useimpiin maailman metroihin.

Medialle metro on tuottanut jutun juurta alusta alkaen. Moni helsinkiläinen muistaa julkisuudessa käydyn keskustelun metrotunnuksesta. Yleisön suursuosikiksi oli noussut Osmo Leivon suunnittelema myyrä. Myyrää ei kuitenkaan valittu, vaikka 5000 pettynyttä helsinkiläistä kirjoitti nimensä adressiin sen puolesta. Myös kilpailun virallisesti voittanut abstrakti tunnelilogo korvattiin myöhemmin yksinkertaisella M-kirjaimella.

Vakavimmat otsikot revittiin lahjusepäilyistä, jotka johtivat lopulta metrojohtaja Unto Valtasen erottamiseen ja vankeustuomioon.

Metron ajosimulaattori PäisJv-lehden museossa. Aukeaman kuvat: Päivälehdien museo.

Päivälehdien museoon rakennetussa *Metro 25 vuotta* -näyttelyssä seurataan metron vaiheita varhaisimmista suunnitelmista viimeisimpiin visioihin. Näyttely tarjoaa kävijälle kuvia, ääniä ja kertomuksia metroradan varrelta: paikallishistoriaa ja online-kuvaa, arkeologisia löytöjä ja radioääntä, elämää metron muuttamissa kaupunginosissa. Näyttelyssä voi myös tutustua metronkuljettajan katoavaan ammattiin ajosimulaattorin avulla.

M 25 -näyttely on myös osa metron juhlavuoden laajaa ohjelmatarjontaa. Se on tuotettu yhdessä Helsingin kaupungin liikennelaitoksen, kulttuuriasiainkeskuksen ja nuorisosiainkeskuksen kanssa. Näyttely on esillä 30.9.2007 asti.

Päivälehdien museo on avoinna kello 11.00–17.00 kaikkina muina päivinä paitsi maanantaisin. Metronäyttelyn lisäksi museossa on esillä tammikuussa avattu uusi perusnäyttely, joka kertoo uutisen ja uutistyön historiaa. Museon painokellarissa voi perehtyä siihen, miten sanomalehtiä tehtiin ennen tietokoneita ja digitaaliaikaa. Museoon on vapaa pääsy.

Päivälehdien museo, Ludviginkatu 2–4, 00130 Helsinki
Avoinna: ti–su klo 11–17
www.paivalehdenmuseo.fi